

L' ART DEL PAGÉS

CONTRIBUCIÓ TERRITORIAL.

Pe'l ministeri d' Hisenda s' ha dictat una important Real ordre, en qual articlat se disposa que 'ls pobles que foren compresos per las Administracions de contribucions y rendas en lo article 1.º de la lley de 31 de Desembre últim y que no han suferit alteració en la riquesa imponible senyalada, procedescan immediatament á formar lo reparto individual para 1882-83, servint de base dita riquesa que sufrirá lo gravámen del 15 per 100 pera 'l Tressor y l per 100 pera premi de cobransa y comprobació, sens que per aixó renuncie la Administració al exámen de las cédulas pera arribar á la fixació definitiva de la materia imponible.

Los pobles compresos en lo mateix article que han suferit alteració en ménos de la riquesa senyalada, serán objecte de la comprobació en la forma que marcan los articles 21 y següents del reglament. Los pobles exclusits d' aquell article, per estar compresos en la circular de 28 de Febrer últim serán invitats á una conferencia pera discutir sobre la riquesa que 'ls senyali la Administració sobre la base de las cédulas presentadas, y si no aceptessin la que se 'ls hi fixi, comensarán las comprobacions sobre 'l terreno.

Igual procediment s' observarà ab aquells que encara que hajan donat augments de riquesa, no foren compresos en lo article 1.º, é iguals reglas pera ab los que per ha-

ver presentat en totalitat sas cédulas lo 31 de Desembre, estigan en condicions pera designárlshi la riqueza líquida imponible.

Los expedients de comprobació, resolts per las Administracions de contribucions y rendas, constituirán lo fonament legal pera designar la riqueza, limitantse per ara la comprobació á la extensió superficial contributiva y als cultius declarats en cédulas. La divisió dels terrenos será en tres calitats y 'ls tipos evaluatoris los de las cartillas vigents, á ménos que hajan sigut modificats per un procediment legal.

Los pobles que encara no hajan presentat totas las declaraciones de sa riqueza continuarán tributant en 1882 83 ab los cupos del anterior, sobre la que actualment té reconeguda en los amillaraments que serviren pera el reparto de 1881-82 y sos apéndices, sense que puga excedir lo gravámen del 21 per 100.

La Administració no admeterá cap repartiment en que 's disminuhesca la riqueza ó cuota senyalada per ella, retornant pera sa reforma 'l que aixís se presenti. Al retornarse reformat, podrán los ajuntaments y juntas periciais acompañar la reclamació extraordinaria y documentada d' agravis que, sense perjudici de cobrarse pera 'l reparto fet, será tramitada.

Ab aquestas disposicions arbitrarias y altres que se 'n esperan, no sembla sino que la propietat territorial-estiga á mercé de quatre empleats, convertint al verdader propietari en administrador de lo seu.

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRÁCTICA

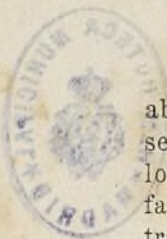
LOS VINS Y 'LS AYGUARDENTS

EN LO TRACTAT DE COMERS AB FRANSA.

Habitant en un dels pobles més agrícols é industrials de la provincia de Tarragona, propietari y nascut en mitj del negoci de vins y fabricació d' ayguardents, ofici que 'ls avis ensenyaren al meu pare y aquest á mi, y, además, essent los productes de ma casa premiats en varias Exposicions nacionals y extrangeras, penso, á mon entendre, estar al corrent de ma industria fins als més petits detalls, pero, com he dit avans, me concretaré á indicar demunt per demunt alguna cosa sobre la cuestió del dia, no en llenguatge pulit com sabria ferho un acostumat á escriure, perque, la veritat, nosaltres gent d' ofici nos preocupém poch de las formas literarias, mes en lo referent á nostre ram sabém anar al grá, y sense fer embuts parlém clar y catalá, com s' acostuma á dir per aquesta terra.

Soch fabricant d' esperits de vi, es á dir ho era, y tinguí que donarme de baixa per no poguer competir ab los que 'ns venen del extranjer, puig la rebaixa dels drets d' entrada d' aquestos ha fet que deixés un dels rams de ma industria, y junt ab mí han seguit los demás fabricants de la provincia. Quí més quí ménos esmersá un regular capital en maquinaria, y desde la friolera de quatre anys que no produheix cap benefici, al contrari, nos reporta un sens fí de gastos si es que 's vulga conservar lo guanyat á copia d' estalvis y no pocas gotas de suor. Durant tot aquest temps hem fet protestas y... res, no 'ns han escoltat nostras reclamacions, y per fí, hem tingut que pendre 'l determini d' abaixar lo front y callar, perque las lleys del Estat ho exigeixen y l' escola economista ho desitja. No aprobaré may que 's protegeixin als industrials en perjudici dels agricultors, de cap manera. Lo que jo voldria es que 's busqués un medi pera protegir las duas parts á l' hora, y aixó no fora tan difícil si 'ls representants que 'l poble envia aprop del govern no s' entretinguessin en certas bagatelas y s' ocupessin més dels sagrats debers y aspiracions dels pobles que 'ls elegeixen.

La rebaixa de las importacions d'esperits estranjers coincideix ab la rebaixa de las exportacions dels vins; de primer moment semblava que surtían perjudicats los industrials y beneficiats los agricultors, pero no es aixís. Aném per parts y veurém lo fatal resultat. Actualment los drets d'entrada dels esperits estranjers son de 20 pessetas per hectólitre quan avans pagavan doble, y ab aqueixa sola diferencia 's podia competir perfectament, pero ha succehit que, com no 's pot fabricar esperit de vi per la introducció dels esperits estranjers, resulta que hi ha tot aquell vi que avans se fabricava y fá que 'ls vins en general y en particular los de color, sofreixin una gran rebaixa en sos preus, y si á tot aixó hi afegim que la contribució sobre las fábriques de destilar era de 33 pesetas per cada 100 litres de cuba de la caldera destilatoria, ab las novas tarifas se tenen que pagar 28 pessetas per hectólitre de totas las calderas de destilació y concentració. Quan menos cada fàbrica té duas calderas, una de destilació y altre de concentració ó recepció y per terme mitj hi caben en cada una 1200 litres. Descontant una quarta part pe 'l buyt de la caldera de destilació, resulta que 's pagavan 900 litres á 33 pesetas hectólitre, que son 297 pessetas.

Ab los nous arreglos tenen de contarse 1200 litres per la caldera de destilació, 1200 per la de concentració, y dona per resultat 2400 litres á 28 pessetas hectólitre son 672 pessetas. Comprobém la diferencia entre 672 y 297 y veurém un augment de 375 pessetas, y si contém además que hi ha fábriass que tenen una tercera caldera pera 'ls descuyts que pujan succehir, pot contarse la diferencia que hi haurá. Advertint que la mateixa quantitat d'ayguardent surtirá d' una fàbrica de tres calderas que de la de duas. Per aqueixa rahó veurá quan justament tenim motiu pera queixarnos tots los que 'ns dedicavam á la fabricació d'esperits de vi.

Ara aném á la segona part, á la cuestió del vi.

Alguns culliters, (encara que pochs), creuhen que 'l tractat franch-espanyol ha de reportárloshi grans beneficis. Avans las tarifas pera introduhir vi á Fransa eran de 3'50 franchs per hectólitre y ab lo nou tractat 2 franchs; y per la diferencia de 1 y 1'2 franchs per hectólitre pot créures que tindrán més

acceptació nostres vins? No. Si 'ls francesos necessitan vi no miraran aquesta petita diferencia.

En altres temps hem vist en Espanya pagar-se 'ls vins á preus més alts sense tenir las tarifas rebaixadas. ¿Y l' augment de qué provenia? De la poca cullita que tenían los francesos, ja fos pels estragos causats pels frets, filoxera ó pedregadas.

No hi ha dupte que si ells logran extinguir la filoxera y no 'ls hi sobrevenen tantas calamitats com en los anys á que 'm refereixo, se regularisarán los preus com avans y tindrem que quedarnos ab lo tractat y 'ls vins. Allavoras l' únich recurs que 'ns quedarà será 'l demanar una gracia de caritat als autors de la mort de la industria espanyola.

Segons las novas tarifas, pagarán 2 franchs per hectólitre de vi de 15 graus y 0'30 més en grau que passi de 15 graus centessimals d' entrada á Fransa, y 5 franchs los vins escumosos. Pregunto jo: ¿quántas fábricas té la España d' aquesta classe de vins y quántas la Fransa? La primera molt pocas y la segona molts. Aixís es que nostres vins entrarán á Fransa per 2 franchs, costántlos hi 20 pessetas per hectólitre; allí 'ls fabricarán al seu modo y tornarán altra vegada á Espanya pagant 5 franchs per entrada per ser vins escumosos, y nosaltres pagarem aquell mateix vi arreglat, de 5 á 10 franchs per litre, segons classe, haventlo venut á 20 pessetas hectólitre. Al instant se 'ns dirá: ¿y per qué no feu lo mateix? y nosaltres contestém: porque no tenim protecció. Y, además, ¿ahont podria consumir-se la major part fora de Madrid? Y sabém perfectament que allí 's troba millor tot lo que es extranjer.

Resumint diré, que si 'l perjudici causat als industrials caigués en profit de la mateixa nació, no fora tan repugnant, perque allavoras podria aplicárseli alló d' aquell pare que volia afavorir á un dels dos fills, rebaixant lo dot del un pera donarlo al altre, al fi y al cap tot quedava en la mateixa familia; pero aquí es al revés, sense com va ni com vé se pren de la familia pera entregarho á un estrany. ¿Voleu que 'l país no 's queixi y millori extraordinariament? Feu carreteras, canals, ferro-carriils y camins; siguém egoistas pera casa, fent tractats ab paisos que pugan afavorirnos, com per exemple ab las repúblicas del Sud d' América, ahont tenen productes que consumím; ells

necessitan dels nostres, y per no tenirhi tractats fa que tinguem d'assortirnos al extranjer de certas materias primeras procedents d'aquells païssos, resultant per aquest motiu, moltes vegadas, lo no poguer competir ab las manufacturas extranjeras.

¡Desgraciat país, y quín pervenir més negre se t'espera si 'ls que poden ferho no compadeixen al germà que travalla pera mantenirlos!—J. B. R.

SECCIÓ DE VARIETATS

PLANTA MEDICINAL PERA CURAR LA RABIA.

Lo senyor D. Francisco Inglés, escriu á *El Genio Médico Quirúrgico*, dihent que en Lleyda 's coneix una planta rastrera que creix entre 'ls blats y també en los horts, quals tany son primets y tenen uns 15 centímetros de llargaria, fullas ovaladas, del tamany d' una lletia, y flors d' un color vermell ab tres ó quatre pétals, que es un verdader específich de la rábia. Al efecte y pera probaiho, cita dos ó tres cassos de personas que foren mossegadas, ja per gossos rabiosos, ja per serps, y que curaren ab sols pendre aquesta planta que anomenan en lo pays *morron* ó *morrons*. Lo senyor Inglés ofereix enviarla á la córt pera que s' analisi y pugan ferse experiments ab ella.

A aixó afegeix la *Independencia Médica*, de Barcelona:

«La herba á que 's refereix lo senyor Inglés, coneguda en lo pays ab lo nom vulgar del *morrons* es la *Anaguillis arvensis*, L., varietat *Pœnisca* Gr., Gordr., que ab la varietat *Cœruela*, abunda en aquella provincia y en la de Tarragona.

Se dona també lo nom de *morrons* en las dos citadas provincias á altre planta, la *Stellaria media* Vill., *Alsine media*, L., coneguda en Castilla y Aragón ab los noms de *Pamplina* ó *Yerba*. No pot referirse, no obstant, lo senyor Inglés á aquesta última (*muro blanch*), perque sas flors son blancas. Aquesta infesta materialment las hortas y llocs humits de la provincia de Tarragona.

NOTICIAS AGRÍCOLAS

Recaudació de la contribució.—Aixó sí: tenim en Espanya una afició decidida á importar del extranjer una pila de lleys s' escaiguin ó

no ab las nostras costums y necessitats; pero se desatén sempre aquellas que poden fàcilment esser verdaderament útils. Pera pagar la contribució territorial los propietaris forasters en los pobles en que tenen sas fincas, han d' anar sempre ab l' ull viu, estudiant lo dia que 'l recaudador anirà, per fer expresament un viatge á donar encàrrech á un amicb, y aduch aixís, tot sovint los recaudor prenen las voltas pera que no se 'ls trobi y tenir ocasió de imposar apremis. Donchs bé, en Fransa, lluny de cercar com qui diu artimanyas pera imposar recàrrechs é irritar al contribuxent, per no donar altre nom, facilitan de tal modo lo pago dels tributs, que 's trobi allá ahont vulgui lo contribuyent pot fer lo pago en cualevol administració y aquesta se 'n cuyda d' avisarlo á la que correspon, mediant per supost un rebut provisional que després se cambia per lo definitiu. ¿No fora prudent y fins decent, copiar del extranger aquesta millora? Molt agraíria 'l país á cualevol diputat que procurés pendre 's pel seu compte aquesta reforma, verdaderament beneficiosa.

Vins d' Alger.—Una carta d' Oran que publica un periódich d' Almería, diu que son tants los vinyats que en totas parts se plantan, que «dins de dos anys la Argelia bastará pera donar á Fransa, la casi totalitat del vi que avuy s' exporta d' Espanya é Italia.»

Avuy se ven ja la hectàrea de vinyat á preus fabulosos, y la de terreno desmuntat á mil franchs, sobre tot en la part de Saint Cloud y Mezegrin.

Oli-Roux.—Los senyors Casals germans de Marsella concessionaris del *Oli-Roux*, cual sucursal á Catalunya está establerta en lo carrer del Hostal del Sol número 7 d' aquesta ciutat, han enviat una circular á tots los propietaris que han ensajat ó gastat dit *Oli* pera recordarlos los següents párrafos de las instruccions que en forma de folleto repartiren en Janer prop-passat.

Referent als mayols que s' untaren ab dit *Oli* al plantarse, recordan que en Juny del mateix any ó siga en lo present mes, se descalsin uns deu centímetres y ab un pinzell impregnat de dit *Oli* se 'ls dongui á la base de la part descuberta una pinzellada en forma de collaret.

Respecte als ceps que durant l' any de la primera aplicació s' observi que á últims de Maig sofreixin mes los uns que 'ls altres, s' hi tirarà al peu dels mateixos, sense descalsarlos, pero si inclinantlos, una cullarada d' *Oli-Roux*.

Una pota postissa.—Un menescal de Charlebille (Fransa), cridat á una masía próxima pera donar mort á una vaca atacada de la gangrena en una cama, la comprá en compte de matarla; li tallá la pota malalta, y la reemplaçá per altre de fusta. Desde llavors se conserva la vaca perfectament, y camina ab la cama de fusta ab tota la gravetat d' un invàlit de la guerra.

Cultiu d' eucaliptos.—En Amposta adquireix de dia en dia mes desentrotlo 'l cultiu del eucalipto, puix son ja en gran número los criaderos que existeixen en aquell poble.

Los propietaris s' han convenut de la importancia y utilitat higiénicas que pot reportar lo cultiu de dit arbre als habitants d' aquell país.

Nous secas.—Pera retornar sa tendror y bon gust á las nous secas y rancias, se las posa durant quatre ó cinch dias en aigua una mica salada. D' aquesta manera s' evita que 's floreixi 'l fruyt, li priva lo gust astringent y desagradable que adquireix ab lo temps, s' infla 'l teixit contrari, y permet separar fàcilment la pellofa que las cobreix.

Una preocupació.—Segons assegura persona competent, la creencia vulgar de que alguns insectes, tals com las estisoretas ó papa-sastres, formigas, aranyas, xinxas, etc., poden ficarse á las orelles fins al cervell, es completament falsa. L' únic que pot succehir, es que produhescan aqueils algunas picadas al interior dels oidos, causant inflamacions dolorosas.

Lo procediment millor y més fàcil pera extraure 'ls insectes en semblant cas, consisteix en tirar al oido una petita quantitat d' oli d' oliva ó d' admetllas dolsas, qual substancia mata 'ls insectes, los quals s' extrahuen després ab unas pinsas ó escura-orellas ab la major facilitat.

REVISTA VINÍCOLA

Segueix la mateixa desanimació en las compras de vins, que fá algun temps venim anunciant. A pesar d' aixó, sembla iniciarse una mica més de pretensió per part dels culliters de classes superiors, las quals son una mica reduhidas; no aixís las inferiors que abundan bastant; podent dirse, no obstant que la demanda es molt limitada, lo mateix aquí, que en los demás mercats de Catalunya.

Per lo demás, los preus no han variat, per més que 's sostingan fermes en las classes de primera calitat en color y forsa.

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13, baixos.